

מדינת ישראל

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

כ"א בחשון התשפ"א
8 בנובמבר 2020
שה. 2020-6627

בקשה לקבלת מידע (RFI) – בדיקת רקע אודות ספקי שירות ותוכנה לתפעול מוצרים פנסיוניים

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן – "רשות שוק ההון" או "הרשות") מזמינה את הציבור למסור מידע בעניין אספקת תוכנה לתפעול וניהול מוצרים פנסיוניים, כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005 (להלן – "חוק קופות גמל" או "החוק").

1.1 רקע

כדי לנהל מוצר חיסכון פנסיוני, גופים מוסדיים זקוקים למערכת מחשוב לניהול ורישום זכויות החוסכים. מערכות אלה, המסופקות לעיתים על ידי ספק חיצוני, הן לרוב תוכנה גרידא. מערכות אלה מורכבות ויקרות לפיתוח, עובדה המקשה על שחקנים חדשים לחזור לשוק החיסכון הפנסיוני. למערכות התפעול תפקיד מכריע בשמירה על זכויותיו של החוסך לטווח זמן ארוך, לאורך חיי החוסך, מרגע הצטרפותו לחיסכון פנסיוני, לאורך תקופת עבודתו וההפקדות לחיסכון (להלן – "תקופת החיסכון") ועד לפרישה וקבלת קצבה מהחיסכון הפנסיוני ותשלום תגמולים ליורשיו ומוטביו. מערכות אלה מתפעלות ומנהלות את זכויות החוסכים ומהוות רכיב מהותי בפעילות הגוף המוסדי. איכות המידע המצוי במערכות התפעול מהווה תנאי בסיס למיצוי תקין של זכויותיו הפנסיוניות של החוסך בעת מקרה ביטוח ובפרישה.

בנוסף, מערכות התפעול בגופים המוסדיים משפיעות על כלל השחקנים המעורבים בתהליך החיסכון הפנסיוני. לאור הסדר פנסיה חובה והעלייה במספר החוסכים והפורשים¹, הצורך בתשתיות דיגיטליות אמינות ויעילות הופך משמעותי יותר, שכן המערכות מהוות רכיב מהותי בתפעול הגוף המוסדי. בהתאם לכך, הרשות מבקשת להבטיח קידום תחרות בשוק, ולהגביר את יכולת התפעול של הגוף המוסדי והסנכרון בין הגורמים הפועלים בשוק, לצד קידום חדשנות לקיום מערכת איכותית ויעילה.

חלק משמעותי ממערך התפעול ותשתית המחשוב בין החברות זהה במהותו בין החברות. פעולות, שינויים ועדכונים המבוצעים במוצר הפנסיוני זהים בין החברות המוכרות את המוצר. כתוצאה מכך, בחלק מהמוצרים, החברות נעזרות בגורמים חיצוניים המתמחים בפיתוח ואספקה של שירותים תפעוליים. במקרים אחרים, החברות מבצעות פיתוחים מקבילים המייצרים עלויות מקבילות המגולגלות לציבור החוסכים. בשוק הביטוח, מרבית החברות מנהלות את זכויות המבוטחים במערכות פנימיות עצמאיות שהוקמו לפני עשרות שנים. בשוק הפנסיה, עיקר החברות נעזרות, כל אחת בנפרד, בבתי תוכנה חיצוניים לפיתוח מערך תוכנה התומך בתפעול מוצר הפנסיה. בשוק קופות הגמל, החברות המנהלות רוכשות שירותי תפעול מגופי תפעול חיצוניים המאפשרים את השימוש בתוכנה שפותחה על ידם. בשנים האחרונות, אנו עדים ליציאה של מתפעלים בנקאיים רבים משוק תפעול קופות הגמל, וצמצום החלופות עד התכנסות השוק לשניים עד שלושה שחקנים מרכזיים.

¹ [הזדקנות כהזדמנות, מסמך רקע, משרד ראש הממשלה, ינואר 2018](#)

רשות שוק ההון רואה את הקושי בהקמת מערך התפעול בשוק החיסכון הפנסיוני כאחד מחסמי הכניסה לשוק. כמו כן, רשות שוק ההון רואה חשיבות בקיומן של מערכות תפעול אמינות, יעילות ומתקדמות, כיוון שמערכות אלה מנהלות את זכויות המבוטחים והעמיתים ומהוות את אבן היסוד לכלל הפעולות המבוצעות בשוק החיסכון והשירות הניתן לחוסך. בנוסף, לעמדת הרשות המערכות המיושנות בשוק החיסכון פנסיוני מעכבות את התפתחות החדשנות בשוק החיסכון ארוך הטווח.

1.2 מטרות

רשות שוק ההון מעוניינת לקדם את שוק תפעול המוצרים הפנסיונים בגופים המוסדיים. ראשית, מעוניינת הרשות לקדם בענף החיסכון הפנסיוני מערכות תפעול אמינות השומרות על זכויות החוסכים. הרשות מעוניינת להבטיח את זכויות החוסכים בחיסכון פנסיוני בהווה ובעתיד. שנית, לאפשר לגופים להתקדם ולהתפתח עם השינויים הטכנולוגיים בראייה מערכתית ארוכת טווח. שלישית, לקדם תחרות בשוק התפעול הפנסיוני. ספקי תפעול חיצוניים שיציעו מגוון שירותים רחב ואיכותי יותר לגופים מוסדיים. כמו כן, הרשות מעוניינת לאפשר לגופים המנהלים את כספי החוסכים להתמקד בפן העסקי של ניהול המוצרים הפנסיונים, שיווקם, ניהול השקעות והשירותים לחוסך. כך ניתן יהיה להבטיח כי זכויות החוסכים ינהלו ביעילות, בשקיפות וללא חסם המיומנות התפעולית הנדרש היום.

כמו כן, מעוניינת הרשות לעודד תחרות בשוק החיסכון הפנסיוני. בהתאם, הרשות מבקשת להסיר את הקמת מערכות התפעול כחסם כניסה לשוק, ולשפר את רמת השירותים הניתנים לחוסך לרמה דיגיטאלית ושקיפות נתונים בכל נקודת זמן.

1.3 אמצעי

בהתאם למטרות המפורטות לעיל, הרשות בוחנת את הקמתה של תשתית מחשוב ואספקת שירותי תפעול למוצרים פנסיונים ומוצרים נוספים בגופים המוסדיים לניהול זכויות החוסכים (להלן – "הלשכה" או "לשכת המחשוב"), בכפוף להוראות הדין. לשכת המחשוב התפעולית תהא מערכת המנהלת את פעילות הליבה של הגוף המוסדי בתחום הביטוח והחיסכון, לאורך כל מחזור חיי המוצר ותקופת החיסכון של הפרט. פעילות הליבה של הגוף המוסדי כוללת תהליכים דוגמת הצטרפות וניוד, הקמת מוצר, זקיפת תשואות, פדיונות וסילוקים, תהליכי פרישה, חישוב ותשלום קצבאות. מערכת הליבה בגוף המוסדי הינה מערכת שבסיס הנתונים הרשום בה מחייב את הגוף המוסדי. כאשר עסקה נרשמת או מנוהלת באופן שגוי היא תוצג באופן שגוי בכל יתר המערכות המתממשקות עם מערכת הליבה. לצד מערכות הליבה מתקיימות מערכות המידע הניהולי הניזונות ממערכות הליבה, ובהן מתווספות שכבות מידע ונתונים נוספים התומכים בתהליכים משלימים של הגוף המוסדי, לדוגמה ניתוח, שיווק ומכירות, אקטואריה, כספים, רווחיות, ניהול סיכונים.

לשכת המחשוב המיועדת תספק רק תהליכים המתנהלים במערכות הליבה, ולא תחליף את תהליכי הניהול העסקיים של הגופים המוסדיים המנוהלים במערכות המידע הניהולי. זאת כדי לעודד את התחרות בין הגופים ולאפשר את ייחודיות המוצר וייחודיות תהליכי קבלת ההחלטות העסקיות בין הגופים.

לשכת המחשוב התפעולית תכלול, את מכלול השירותים כמפורט בנספח א', ותאפשר לגוף המוסדי בחירה בין מגוון השירותים אותם היא מציעה. השירותים בנספח א' לבקשה זו, כאמור, מחולקים לשירותים אופציונאליים (Optional) או שירותי חובה (Mandatory). לעניין זה, שירותים אופציונאליים אלו יהיו שירותים שלשכת המחשוב אינה מחויבת להציע, ואילו שירותי חובה אלו יהיו שירותים אשר לשכת המחשוב חייבת לכלול בתכולת המענה.

הלשכה תהווה תחליף למערכת הליבה בגוף המוסדי, ותשמש כמערכת שבסיס הנתונים הרשום בה יחייב את הגוף המוסדי. הלשכה תספק שירותים לתפעול החיסכון פנסיוני בגוף המוסדי. שירותי לשכת המחשוב שיוצעו יאפשרו לגוף המוסדי ביצוע פעולות פנסיונית באופן דיגיטלי ומידי בכל נקודת זמן.

לאור מורכבות הנושא, הרשות מזמינה את הציבור להגיש בכתב עמדות ולמסור מידע בעניין אספקת תוכנה לתפעול וניהול מוצרים פנסיוניים. זאת כדי לבחון את אופיו של המענה הנדרש ליעול ולקידום מערכי התפעול בגופים המוסדיים, את הקמתה של לשכת המחשוב, ואת אפיונו של מכרז שייערך לצורך הקמתה.

2. רכיבים נדרשים בתכולת המענה

הרשות מעוניינת לבחון את ספקי השירות והמוצרים המוצעים על ידי ספקים חיצוניים. לשם כך מבקשת הרשות לקבל מהציבור את המידע המפורט להלן:

- 2.1 תכולת המוצרים שעל לשכת המחשוב להציע לגופים המוסדיים;
- 2.2 תכולת השירותים שעל לשכת המחשוב להעניק לגופים המוסדיים;
- 2.3 גובה מענק הנדרש להקמת לשכת המחשוב כאמור;
- 2.4 לוח זמנים וסדר פעולות לפרויקט הקמת לשכת המחשוב;
- 2.5 פירוט ניסיון עבר של מגיש המענה בהקמתן ותפעולן של מערכות דומות בארץ ובעולם;
- 2.6 פירוט נוכחות בישראל לרבות מצב כוח אדם ואופי הפעילות;
- 2.7 פירוט עדכונים והתאמות ברגולציה הנדרשים או שסייעו לצורך יישום המענה הנדרש במערך התפעול;
- 2.8 פירוט לקוחות פוטנציאליים ללשכת המחשוב כאמור, מה צרכיהם מלשכת המחשוב, וכיצד ספק השירות ולשכת המחשוב נותנים מענה לצרכים כאמור;
- 2.9 אופן ההתקשרות ומודל תמחור אפשרי עבור השירותים המפורטים לעיל;
- 2.10 צפי להכנסות נלוות לספק השירותים אגב מתן שירותי תפעול;
- 2.11 אופי השירות שעל לשכת המחשוב המיועדת להציע והאופן בו יתאפשר לגוף חדש להתחבר אליו;
- 2.12 אופן ביצוע ההסבה של מידע ונתונים לתוך המערכת;
- 2.13 בקרות שעל ספק השירות להפעיל על המידע והנתונים שיתקבלו אצלו מהגופים המוסדיים, אופן ניהול ושמירה על איכות הנתונים כאמור;
- 2.14 אילו מערכות מידע עשויות לשמש כבסיס למתן השירותים המפורטים לעיל;
- 2.15 תקופת תפעול מינימאלית ומנגנון אופציית הארכה;
- 2.16 תכניות היפרדות והסבת נתונים מספק השירות;
- 2.17 במידה שהמענה כולל מידע מסחרי מסווג, על מגיש המענה לציין זאת במפורש, והרשות תתייחס לכך בהתאם.

3. שאלות ותשובות

המעוניינים להגיש מענה לבקשה זו, יכולים להעביר שאלות לרשות בקובץ WORD לידי אורי קמר באמצעות תיבת דואר אלקטרוני orika@mof.gov.il עד ליום 10 בדצמבר 2020. תשובות הרשות לשאלות שתימסרנה יפורסמו ביום 10 בינואר 2021.

4. מסירת המענה

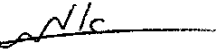
המענה לבקשה וכלל החומרים שיצורפו לו יוגשו לתיבת מכרזים ברשות שוק ההון, בכתובת: עם ועולמו 4, ירושלים, קומה 2, עד ליום 10 בפברואר 2021. בנוסף למענה הכתוב, רשות שוק ההון שומרת לעצמה את הזכות לזמן את ספקי המידע שיתארו את המענה באמצעות פגישה במשרדי הרשות ולבקש את החומר באופן דיגיטלי לאחר מועד הגשתו.

5. שמירת זכויות

- 5.1 יובהר, כי פנייה זו אינה בבחינת הזמנה להציע הצעות ואינה חלק מהליכי מכרז, לפיכך אין בה כדי ליצור מחויבות כלשהי כלפי מי מהמשיבים לה. הפנייה נועדה לקבלת מידע בלבד, ובעקבותיה תשקול הרשות את המשך פעולותיה בהתאם לשיקולים מקצועיים וענייניים.
- 5.2 אם יתקיים הליך מכרז בעתיד, תהיה הרשות רשאית לשנות או להוסיף תנאים ודרישות, לפי שיקול דעתה המקצועי ובהתאם לצרכיה.
- 5.3 הרשות שומרת לעצמה את הזכות לפנות, ככל שיידרש, למשיבים לפנייה זו בבקשה להשלמת מידע והבהרות, להצגת מצגות והדגמות, לביצוע פיילוט, לביקור באתרי לקוחות ולביקור באתר ספקים, ובלבד שפנייה כאמור תערך באופן שוויוני בין מגישי המענה.
- 5.4 הרשות תהיה רשאית לעשות שימוש במידע שיימסר במענה לפנייה ולספק לא יהיו טענות בגין זכויות יוצרים.
- 5.5 מובהר בזאת, כי בקשה זו אינה מהווה מכרז או הזמנה להציע הצעות, כי אם פנייה מוקדמת לקבלת מידע בהתאם לתקנה 14 לתקנות חובת המכרזים, וכי מענה לפנייה מוקדמת לקבלת מידע לא יהווה תנאי להשתתפות במכרז שייערך בעקבותיו, לא יקנה יתרון במכרז למי שנענה לפנייה רק בשל כך שנענה לפנייה, ולא יחייב את ששיתופו במכרז או התקשרות עמו בכל דרך אחרת.

בברכה,

אוהד מעודי

סגן בכיר לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון
ויו"ר ועדת מכרזים

העתק:

ד"ר משה ברקת - הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון
מר חגי בנימין - מנהל תכנון ואסטרטגיה – פנסיוני 2025, רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון
עו"ד ירון גולן - סגן בכיר ליועץ המשפטי, רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון
גב' ליאור זהר - מנהלת מחלקת אסטרטגיה וחדשנות בחיסכון הפנסיוני, רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון